

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ИВАН ВАЗОВ"
гр.Симеоновград ул. Съединение №106 тел.03781 2103**

Утвърждавам .....
/Св.Атанасова/

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

**на ОУ "Иван Вазов"- гр. Симеоновград
за учебната 2017 /2018 година**

Приет на заседание на педагогическия съвет
Протокол №...../10.10.2017 г

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален броя на отпадналите ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща двуезична среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен(но не изцяло) предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре. Проблема с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е особено силно изразен от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат спешни мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството, за да се намали, а в последствие и да се ликвидира този проблем.

Цели на програмата:

Обща цел – Да върнем децата отново в класните стаи и да им помогнем да намерят онова нещо, заради което да останат.

- ☒ Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност; Индикатор за постигане – намаляване неизвинени отсъствия;
- ☒ Създаване на положителни нагласи към учебния процес; Индикатор за постигане – успеха на застрашените ученици;

НАШИТЕ ПРИНЦИПИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

- 1. Всеки ученик може да бъде отличник!**
  - 2 Да открием тази област, в която даденият ученик е добър;**
  - 3. Да му помогнем да се превърне в отличник в тази област, като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин;**
  - 4. Чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложени в учебните програми, т.е. да направи прехода от това, в което ученикът е отличник към останалото, в което обществото иска да бъде отличник.**
- 2. Училището може да бъде привлекателно за всяко дете!**
  - 1. Да подпомагаме въвеждането на интеркултурно образование в училище – чрез СИП, ЗИП, предметите от ЗП – за да могат децата и родителите на всички ученици да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред всички деца и родители;**
  - 2. Да подпомагаме качественото въвеждане на разнообразни СИП с цел разнообразяване на учебната програма и приближаването ѝ до потребностите на ученика: СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор” е пример в тази насока;**
  - 3. Да направим училището привлекателно място и за учениците, които не проявяват особен интерес към учебното съдържание;**
  - 4. Да създадем толерантна среда, която ученикът да почувства като своя, в която може да открие своето място;**

СТРАТЕГИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ

Стратегията се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- ☒ учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;**
- ☒ да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;**
- ☒ да развиват творческите си заложби и способности;**
- ☒ да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;**

- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение; Визията на ОУ « Иван Вазов» като училище, осигуряваща ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот. Обучение в областта на информационно-коммуникационните технологии; Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
  - Съчетаване на класноурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
  - Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и заситане на човешкото достойнство;
  - Работа с талантливи деца;
  - Работа с деца в неравностойно социално положение;
  - Работа с деца със специални образователни потребности;
  - Работа с деца с различна етническа принадлежност;
  - Уютна и функционална образователна среда;
- Силни страни:**
- Квалифицирани учители;
  - Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
  - Извънкласни дейности;
  - Възможности за изява;
  - Създаване на приятелска среда;
  - Добра материална база;
  - Работа по проекти;
  - Безплатни закуски I-IV клас;
  - Безплатни учебници I-VII клас;
  - Извършване на дейности по превенция на отпадането;

- ☒ Училище за родители;
- ☒ Липса на отпаднали ученици;

Слаби страни

- ☒ Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане;
- ☒ Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- ☒ Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
- ☒ Недостатъчно ефективно взаимодействие училище – родители;
- ☒ Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане;

Възможности

- ☒ кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ☒ ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата;
- ☒ нови форми за по-голямо ангажиране на родителите;
- ☒ действено ученическо самоуправление;
- ☒ ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- ☒ обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
- ☒ разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- ☒ поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- ☒ периодична оценка и актуализиране на мерките;
- ☒ разширяване на връзките с извънучилищните институции;

Заплахи

- ☒ Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- ☒ Липса на ефективни санкции за родителите;
- ☒ Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- ☒ Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- ☒ Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- ☒ Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата”;
- ☒ Липса на подкрепяща среда около училището;
- ☒ Миграционни процеси, честа смяна на местоживеещето;

Целева група

- ☒ Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа; В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

МЕРКИ:

Начален етап:

1. Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в ограмотяването.
2. Изготвяне на личен профил на тези ученици (по образец).
3. Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането.
4. Включване в разнообразни извънкласни дейности на учениците за осмисляне на свободното им време;
5. Определяне на ден от седмицата (може да се ползва и ДЧ на класа), в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца, а също така могат да се включват в занятията под формата «Аз уча мама и татко».
6. Изготвяне на портфолио на тези ученици.

Прогимназиален етап:

1. Създаване на дискусионен клуб с учениците от класовете, в който да бъдат включени застрашените от отпадане ученици. В клубове с такъв формат да бъдат включени и ученици от VI и V класове, като в ръководството на тези клубове участват класните ръководители и ученици от ученическите активи.
2. Изработване на личен профил на застрашените от отпадане ученици от класните ръководители (по образец) на всички класове от V клас нагоре.
3. Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема-отговаря педагогическия съветник.
4. Изработка на индивидуален тематичен план за всеки ученик със слаби резултати, за преодоляване на изоставането по предмети (съдействие от ръководството)
5. Изработка на портфолио на учениците със слаби постижения по предмети от съответния учител, който преподава.
6. Провеждане на родителска среща с родителите на тези ученици, на която дават писмено съгласие за приемане на съответните мерки(ако се наложи и наказателни)спрямо техните деца. Получават личен график с дните и часовете за консултации.
7. Да се извършва месечен контрол от класния ръководител за състоянието на учениците и се изготвя отчет в писмена форма(свободен текст).
8. При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван с грамота, която се прилага към личния му профил.
9. При негативни резултати или при повторение на такива, ученикът да бъде наказван със седмично дежурство или полагане на труд, по преценка на ръководството.
10. Включване в разнообразни извънкласни дейности на учениците за осмисляне на свободното им време;
11. Набелязване на мерки за следващата учебна година;